

Riedsútstel

It Beslút	: 6 november 2025
Agindapunt	: 3
Status	: Besluitvormend
Program	: Programma-overstijgend
Portefúljehâlder	: C. de Pee
Amtner	: R. de Vries
Bylage	: 1. Programmabegroting 2026-2029
Saak- en stiknûmer	: 2025092413238 en 25ZG306306

Underwerp

Programmabegroting 2026-2029

Wy stelle jo foar te besluten om:

1. Akkoord te gaan met het vaststellen van de begroting voor het jaar 2026 inclusief de per programma voorgestelde onttrekkingen aan en stortingen in reserves.
2. Kennis te nemen van de meerjarenraming 2026-2029.
3. Akkoord te gaan met de uiteenzetting van de financiële positie van de gemeente en de daarbij behorende bijlagen, zoals verwoord en opgenomen in de programmabegroting.
4. Akkoord te gaan met de lastenontwikkeling voor de burger, zoals opgenomen in paragraaf Lokale heffingen.
5. Akkoord te gaan met de overige uitgangspunten voor het tarievenbeleid zoals voorgesteld in paragraaf Lokale heffingen.
6. Akkoord te gaan met het grondprijzenbeleid voor het jaar 2026 zoals voorgesteld in paragraaf Grondbeleid.
7. De in paragraaf Weerstandsvermogen en risicobeheersing beschreven risico's te bevestigen.

Koarte gearfetting

De programmabegroting 2026-2029 is gebaseerd op de kaders en uitgangspunten van de Kadernota 2026-2029 en raakt al het beleid en projecten van de gemeente. De programmabegroting van de gemeente bevat naast zijn eigen budgetten ook de bijdrage aan de werkmaatschappij (BVO-ICT) die in samenwerking met de gemeente Achtkarspelen wordt gevoerd.

We komen met een meerjarenbegroting met een licht positief saldo voor de jaren 2026 en 2027 en een negatief saldo voor de jaren 2028 en 2029.

Het is de laatste begroting van deze raadsperiode.

Foech ried/kolleezje

De raad stelt de programmabegroting vast. De uitvoering van het vastgestelde beleid gebeurt door het college.

Ynlieding

De programmabegroting van 2026-2029 laat een licht positief saldo zien voor de jaren 2026 en 2027 en een negatief saldo voor de jaren 2028 en 2029. De programmabegroting heeft als uitgangspunt naast de Kadernota de uitkomsten van de informele bespreking met de raad op 18 september 2025.

Op basis van de begroting die nu voorligt kunnen we constateren dat, dit meerjarenperspectief voldoet aan het provinciaal toezichtkader op gemeentelijke begrotingen. Hierdoor zullen we onder repressief toezicht gaan vallen.

Histoarje

-

Te berikken effekt

Zorgen voor een positief meerjarig perspectief, waaruit het structureel materieel evenwicht van de begroting blijkt, zodat aan de begrotingsvoorwaarden wordt voldaan.

Arguminten

Het voor 15 november 2025 aanleveren van een begroting die voldoet aan de voorwaarden van het provinciaal toezichtskader op de begroting.

Alternativen

-

Kanttekenings/risiko's

Om te kunnen voldoen aan repressief toezicht van de Provincie is een sluitende meerjarenbegroting 2026-2029 een vereiste. Uit de begroting moet blijken dat er sprake is van een structureel materieel evenwicht van de begroting, waarbij in ieder geval het jaar 2026 positief moet zijn. Met het perspectief van deze begroting voldoen wij hieraan.

Finânsjes

Bijgevoegd vindt u de begroting die voor de jaren 2026 en 2027 sluitend is. De begroting 2026-2029 laat de volgende saldi zien:

2026: € 131.000 V

2027: € 176.000 V

2028: € 2.656.000 N

2029: € 2.463.000 N

In de informatiebijeenkomst aan 18 september 2025 werd een negatief saldo van € 601.000 gepresenteerd. In de tussentijd zijn een aantal posten nader geanalyseerd en bijgesteld. Het gaat dan om:

- BTW compensatiefonds: Er is voor gekozen om de verwachte teruggaaf omhoog bij te stellen en te stellen op 75%. Dit levert een voordeel op van € 240.000
- Ontwikkeling kosten jeugd: uit een nadere analyse volgt dat we het realistisch vinden om deze post € 200.000 lager bij te stellen dan in eerste instantie begroot.
- Leges Bouwvergunningen: Op basis van de huidige realisatie 2025 en vergelijking met 2024 vinden wij het realistisch om deze post met € 100.000 naar boven bij te stellen.
- Bijstelling ziektebudget: Het ziektebudget was in eerste instantie op 5% van de personeelskosten begroot. Gezien de huidige ontwikkelingen hierin vinden wij het

realistisch om deze bij te stellen naar 4,5%. Dit levert een voordeel van € 140.000 op.

- Er ontstond nog een voordeel van € 92.000 doordat een gereserveerde post niet volledig was benut en ten gunste van het saldo is verwerkt.

Wij merken op dat er nog extra kosten zijn opgevoerd m.b.t. de BVO-ICT. In eerste instantie waren deze budgetten niet met de reguliere indexatie aangepast. Dit levert een nadeel op van € 42.000 op.

Hiermee komen we tot een sluitende begroting.

In de begroting is onder hoofdstuk 1.3.2 de ontwikkeling van de begroting na de Kadernota 2026-2029 toegelicht.

Ynwenners- en oerheidspartisipaasje

Met de keuze van de algemene maatschappelijke effecten van het gemeentelijk beleid is het streven om de burgers hier in optimale zin bij te betrekken.

Kommunikaasje

-

Integraliteit

De programmabegroting 2026-2029 is integraal tot stand gekomen.

Previnsje

-

Gearwurking

De begroting van de gemeente bevat naast zijn eigen budgetten ook de bijdrage aan de werkmaatschappij (BVO-ICT) die in samenwerking met Achtkarspelen wordt gevoerd.

In de begroting zal op de onderdelen, waarbij over de samenwerking wordt gesproken in overleg worden getreden met zowel de gemeente Achtkarspelen als de werkmaatschappij (BVO-ICT).

De wijzingen op de begroting van de werkmaatschappij (BVO-ICT) zijn integraal meegenomen in de begroting 2026-2029.

Ferfolchtrajekt

Verzending van de programmabegroting voor 15 november a.s. naar de Provincie als toezichthoudende instantie.

Evaluaasje

-

Burgum, 7 oktober 2025

Het college van burgemeester en wethouders van Tytsjerksteradiel,

secretaris,

burgemeester,

dhr. drs. J. Krul

mevr. C. Schokker-Strampel

Riedsbeslút

De raad van de gemeente Tytsjerksteradiel;

gelezen het voorstel van het college van burgemeester en wethouders d.d. 7 oktober 2025, punt nummer: 3;

gelet op de aangenomen amendementen A-4-5-1 en A-4-9-1;

Beslút:

1. Akkoord te gaan met het vaststellen van de begroting voor het jaar 2026 inclusief de per programma voorgestelde onttrekkingen aan en stortingen in reserves, met de volgende aanpassing op blz. 69:

Motie M-7-2; Regeling Dorpenbudget aanpassen naar pilot

In de raadsvergadering van 7 november 2024 is een amendement aangenomen voor het opnemen van een structureel Dorpenbudget ter grootte van € 390.000 per jaar, welke na uitwerking door het college in Q3 van 2025 effectief wordt. Dit amendement komt voort uit het coalitieakkoord Tytsjerksteradiel 2022 - 2026, waarin het instellen van een Dorpenbudget als één van de speerpunten is opgenomen. Naar aanleiding hiervan heeft de raad op 3 juli 2025 de motie M-7-2 aangenomen. In deze motie is het college verzocht om de nog uit te werken Regeling Dorpenbudget eerst als een pilot in te voeren, met een looptijd van Q3 2025 tot 1 januari 2028. De benodigde middelen worden in deze periode onttrokken aan de Algemene Reserve. Deze pilotfase biedt ruimte om ervaring op te doen om in 2027 – of eerder indien mogelijk – te besluiten over een structurele voortzetting.

De nieuwe subsidieregeling Dorpenbudget Tytsjerksteradiel 2025 wordt als pilot ingevoerd. Met deze pilot wil de gemeente ervaring opdoen met het verstrekken van dorpenbudgetten aan lokale initiatieven. Deze regeling geldt als overgangsfase, waarin op basis van de ervaringen en resultaten uit de pilot kan worden beoordeeld of, en op welke manier, de regeling vanaf 2028 structureel kan worden voortgezet. De Raad wordt in Q4 van 2027 geïnformeerd over de opzet van de regeling voor 2028.

2. Kennis te nemen van de meerjarenraming 2026-2029.
3. Akkoord te gaan met de uiteenzetting van de financiële positie van de gemeente en de daarbij behorende bijlagen, zoals verwoord en opgenomen in de programmabegroting.
4. Akkoord te gaan met de lastenontwikkeling voor de burger, zoals opgenomen in paragraaf Lokale heffingen.
5. Akkoord te gaan met de overige uitgangspunten voor het tarievenbeleid zoals voorgesteld in paragraaf Lokale heffingen, met de volgende aanpassing: De tussentijdse verhoging van de OZB (pagina 105) met 2,5% bovenop de inflatiecorrectie te wijzigen naar een percentage van 1,36% bovenop de inflatiecorrectie.
6. Akkoord te gaan met het grondprijzenbeleid voor het jaar 2026 zoals voorgesteld in paragraaf Grondbeleid.

7. De in paragraaf Weerstandsvermogen en risicobeheersing beschreven risico's te bevestigen.

Aldus vastgesteld in de openbare vergadering van de raad van de gemeente Tytsjerksteradiel van 6 november 2025.

De griffier,

De voorzitter,

mevr. mr. A. Dam

mevr. C. Schokker-Strampel

Amendement A-4-5-1

Agendapunt: 3. Programmabegroting 2026-2029

Onderwerp: Aanpassen einddatum pilot Subsidieregeling Dorpenbudget

De raad van de gemeente Tytsjerksteradiel in vergadering bijeen d.d. 6 november 2025

Wijziging/aanvulling:

Het besluit als volgt te wijzigen (doorgehaalde en vetgedrukte tekst):

Beslút:

2. Akkoord te gaan met het vaststellen van de begroting voor het jaar 2026 inclusief de per programma voorgestelde onttrekkingen aan en stortingen in reserves, **met de volgende aanpassing op blz. 69:**

Motie M-7-2; Regeling Dorpenbudget aanpassen naar pilot

In de raadsvergadering van 7 november 2024 is een amendement aangenomen voor het opnemen van een structureel Dorpenbudget ter grootte van € 390.000 per jaar, welke na uitwerking door het college in Q3 van 2025 effectief wordt. Dit amendement komt voort uit het coalitieakkoord Tytsjerksteradiel 2022 - 2026, waarin het instellen van een Dorpenbudget als één van de speerpunten is opgenomen. Naar aanleiding hiervan heeft de raad op 3 juli 2025 de motie M-7-2 aangenomen. In deze motie is het college verzocht om de nog uit te werken Regeling Dorpenbudget eerst als een pilot in te voeren, met een looptijd van Q3 2025 tot 1 januari ~~2027~~ **2028**. De benodigde middelen worden in deze periode onttrokken aan de Algemene Reserve. Deze pilotfase biedt ruimte om ervaring op te doen om in 2027 – of eerder indien mogelijk – te besluiten over een structurele voortzetting.

De nieuwe subsidieregeling Dorpenbudget Tytsjerksteradiel 2025 wordt als pilot ingevoerd. Met deze pilot wil de gemeente ervaring opdoen met het verstrekken van dorpenbudgetten aan lokale initiatieven. Deze regeling geldt als overgangsfase, waarin op basis van de ervaringen en resultaten uit de pilot kan worden beoordeeld of, en op welke manier, de regeling vanaf ~~2027~~ **2028** structureel kan worden voortgezet. De Raad wordt in Q4 van 2026 ~~2027~~ geïnformeerd over de opzet van de regeling voor ~~2027~~ **2028**.

3. Kennis te nemen van de meerjarenraming 2026-2029.
4. Akkoord te gaan met de uiteenzetting van de financiële positie van de gemeente en de daarbij behorende bijlagen, zoals verwoord en opgenomen in de programmabegroting.
5. Akkoord te gaan met de lastenontwikkeling voor de burger, zoals opgenomen in paragraaf Lokale heffingen.
6. Akkoord te gaan met de overige uitgangspunten voor het tarievenbeleid zoals voorgesteld in paragraaf Lokale heffingen.
7. Akkoord te gaan met het grondprijzenbeleid voor het jaar 2026 zoals voorgesteld in paragraaf Grondbeleid.
8. De in paragraaf Weerstandsvermogen en risicobeheersing beschreven risico's te bevestigen.

Toelichting:

- In Motie M-7-2 staat als einddatum voor de pilot Regeling Dorpenbudget 1-1-2028.
- De door het college ingevoerde subsidieregeling Dorpenbudget Tytsjerksteradiel 2025 heeft als einddatum echter 1-1-2027.
- Het college geeft aan de komende tijd in gesprek te gaan met oa de Verenigingen Dorpsbelangen over hoe de regeling zo goed mogelijk kan bijdragen aan een betere leefbaarheid in onze dorpen.
- De huidige einddatum van de pilot betekent dat deze verbetergesprekken, een evaluatie en eventuele aanpassing van de regeling moeten plaatsvinden voor de Kadernota in juli 2026 en zeker voor de begrotingsraad in november 2026. Die tijd is veel te kort.

CDA-Tytsjerksteradiel, G.E. van der Meijden
PvdA/GL-Tytsjerksteradiel, A.B. Agema
FNP-Tytsjerksteradiel, E. Soepboer

Stemming

Voor : 20

Tegen : 0

gemeente
ried | tytsjerksteradiel

Aangenomen / ~~Verworpen~~ / ~~Ingetrokken~~

De raadsgriffier

De raadsvoorzitter

Amendement A-4-9-1

Agendapunt: 3. Programmabegroting 2026-2029

Onderwerp: Lagere OZB verhoging

De raad van de gemeente Tytsjerksteradiel in vergadering bijeen d.d. 3 november 2025

Wijziging/aanvulling:

Het besluit als volgt te wijzigen (vetgedrukte tekst):

Beslút:

1. Akkoord te gaan met het vaststellen van de begroting voor het jaar 2026 inclusief de per programma voorgestelde onttrekkingen aan en stortingen in reserves.
2. Kennis te nemen van de meerjarenraming 2026-2029.
3. Akkoord te gaan met de uiteenzetting van de financiële positie van de gemeente en de daarbij behorende bijlagen, zoals verwoord en opgenomen in de programmabegroting.
4. Akkoord te gaan met de lastenontwikkeling voor de burger, zoals opgenomen in paragraaf Lokale heffingen.
5. Akkoord te gaan met de overige uitgangspunten voor het tarievenbeleid zoals voorgesteld in paragraaf Lokale heffingen, **met de volgende aanpassing: De tussentijdse verhoging van de OZB (pagina 105) met 2,5% bovenop de inflatiecorrectie te wijzigen naar een percentage van 1,36% bovenop de inflatiecorrectie.**
6. Akkoord te gaan met het grondprijzenbeleid voor het jaar 2026 zoals voorgesteld in paragraaf Grondbeleid.
7. De in paragraaf Weerstandsvermogen en risicobeheersing beschreven risico's te bevestigen.

Toelichting:

De voorgelegde begroting kent een positief resultaat van € 131.000,00.
We willen dit gebruiken om de extra ozb-verhoging gedeeltelijk niet door te laten gaan.
Door de verhoging te verlagen van 2,5% naar 1,36% komt het begrotingssaldo op 0. Dit is toegestaan (structureel evenwicht).

VVD Tytsjerksteradiel, Sjaak Hoekstra
BFTD Tytsjerksteradiel, Jesse Looijenga

Stemming

Voor : 17
Tegen : 3

Aangenomen / ~~Verworpen~~ / ~~Ingetrokken~~

De raadsgriffier

De raadsvoorzitter